

Ministeriële pensioenen.

Gelijk men uit de dagbladen gezien heeft, hebben eenige oud-ministers van den Burgerlijken Zin hunne rekeningen voor de aan den lande bewezene diensten opgemaakt en ingediend en zijn zij dientengevolge op de lange lijst der gepensioneerde Nederlandsche ministers ingeschreven. Zekerlijk is het een zeer troostrijk vooruitzicht een zoo wel voorzien korps verdienstelijke, non-active emeritus-staatsmannen in reserve te hebben, in eenen tijd waarin zoovele ministers verbruikt worden; de minste Nederlander mag er recht op verhoovaardigen, dat, zoo hij veel meer dan andere natiën opbrengt en zoo zijne lasten legio zijn, hij dan ook daarvoor eene keurbende van in alle regimes beproefde en gelouterde ex-ministers onderhoudt. Volharders, behouders, verduidelijkers, herzieners en burgerzinnereiken elkander in dit opzigt broederlijk de hand. Voor de pensioenwet zijn allen gelijk; de invaliden der politiek vragen niet, onder welke kleuren zij vroeger gestreden hebben en of zij tegen elkander of onder dezelfde banier gekampt hebben; zij zijn minister geweest; zij zijn onbekwaam bevonden langer minister te blijven; ergo hebben zij aanspraak op pensioen. De wet en de logica willen het zoo. Deze gemeenschappelijke, op verschillende manieren geblekene minister-onbekwaamheid is de band, die hen met elkander verbindt en de vroeger zoo strijdige bestanddeelen tot één harmonisch geheel vereenigt. Toen de heer VAN HALL onbekwaam werd bevonden langer behouds-minister te zijn, werd hij voor die geensstateerde onbekwaamheid met f5000 gepensioneerd; de heer DE KEMPENAER — die niet zoo lang in de gelegenheid is geweest — ontvangt, zeer billijk, slechts f1797, de heer VAN RANDWIJCK f2758. Hoe langer het gebleken is en hoe meer bewijzen men gegeven heeft van ongeschiktheid, om minister te zijn, of althans te *blijven*, des te meer aanspraak heeft men, om gepensioneerd te worden. De titel en de duur der "bewezene diensten" zijn verschillend, maar het motief is hetzelfde. De een wordt, na zes jaren *behouden* te hebben, de ander, na drie maanden *verduidelijkt* en een derde, na anderhalf jaar *geburgerd* te hebben, wegens ongeschiktheid om langer met enig fatsoen gebruikt te worden, wordt dienst ontslagen en gepromoveerd tot den rang van gepensioneerd minister. In dit opzigt zijn al onze ex-ministers homogeen. Zij zijn allen innig door-drongen van de overtuiging, dat *gepensioneerd* minister een natuurlijke en onvermijdelijke afsluiting is van den rol van *gepensioneerd* minister.

Het pensioen wordt verleend volgens de regels der wet; elk, die aanspraak maakt en zijn recht bewijst uit de wet, moet gepensioneerd worden. Doch dit doet niets af tot de ongerijmdheid, dat men ministers pensioneert voor hetgeen zij niet of verkeerd gedaan hebben. De wet onderstelde, dat een aftredend minister, die genoegzaam eigen vermogen heeft of die wegens onbereikbaarheid zijn afscheid moest nemen, genoeg kieschheid hebben zou,

zich ten minste niet ten koste en ten laste der natie te doen bederven. En hierin vergiste de wet zich. Hij had het personeel, dat in Nederland voor de minister-rollen pleegt gebezigd te worden, te hoog aangeslagen. Een Nederlandsch aftredend minister, hoe vermogend, hoezeer van blijkbare ongeschiktheid overtuigd, aarzelt geen oogenblik de hand uit te steken om van de natie, helgeen hij *verdiend* heeft, te vragen. En daar het schijnt te blijken, dat de Nederlandsche *ministers* nu eenmaal niet anders zijn, zal er wel niets overschieten, dan de Nederlandsche wet anders te maken.

Voor wie is het pensioen, en waarom geeft men pensioen? Pensioen is voor hen, die van de dienst van het land hunne beste krachten ten offer gebracht te hebben, en in de dienst van het land oud en grijs te zijn geworden, niet in staat zijn langer hunne betrekkingen te vervullen en onvermogend zijn zich uit eigene middelen te onderhouden. Het is uit een gevoel van billijkheid, dat het land zich den ouden dag van hen aantrekt, die zich geheel aan de dienst des lands gewijd hebben. Pensioen behoorde nooit toegekend te worden dan aan hen, die in de staatsdienst invaliden waren geworden. Aan een vermogend man, die meestal slechts gedwongen het ministerschap opgeeft, omdat de publieke opinie sterker is dan hij, pensioen toe te kennen, aléén omdat hij eenen korteren of langeren tijd in het bewind is geweest, is een misbruik. Het moge een *wettelijk* misbruik zijn; de kritiek verliest daarom haar recht, om dit misbruik aan de regtvaardigheid te toetsen, niet.

Waarmede b. v. heeft de heer VAN HALL zijne dotatie van f5000 verdiend? De heer VAN HALL is een man van vermogen; dit blijkt onder anderen reeds hieruit, dat zijn naam voorkomt op de lijst der duizend hoogstbelaste Nederlanders. De heer VAN HALL heeft dus geen pensioen *noodig*. Hij maakte de belastingen productief en legde der natie eene extraordinaire schatting van 127 miljoen op. Maar dit zijn dan toch geene motieven, waarop men pensioenen verdient. De heeren LIGHTEVELDT en DE KEMPENAER behooren insgelijks tot de duizend hoogstbelasten, d. i., volgens de grondwettige Eerste Kamer-theorie, tot de aanzienlijkste van den lande. De heer LIGHTEVELDT heeft, op grond dier aanzienlijkheid, op grond dier aanzienlijkheid; de heer LIGHTEVELDT heeft evenmin als de heer VAN HALL voor de toekomst van zijn huishouden te zorgen en echter houden deze aanzienlijke, deze vermogende Nederlanders de hand op, om toch nog van de natie te trekken, wat van de natie te trekken is. Mannen, voor het meerendeel in de kracht van hun leven, laten zich, zonder dat zij het noodig hebben, zonder dat zij er iets voor doen, belooningen toekennen voor diensten, die zij nimmer bewezen hebben. Eerst vermorst men anderhalf jaar met niets doen, of met het voordragen van spotontwerpen, die bij de eerste aanraking der kritiek in stof vallen en wanneer men de zaken van het land zoozeer verwaarloosd heeft, dat men

delijk de positie onhoudbaar is geworden en men zich genoodzaakt ziet van het tooneel af te treden, dan vraagt men, als wilde men de natie nog bespotten op den koop toe, pensioenen op grond der *bewezene diensten!* Die mannen, die steeds de woorden bezuiniging en vereenvoudiging in den mond hadden, die zoozeer pronkten met hunne programma's en prospectussen, waar bezuiniging, schering en vereenvoudiging inslag was, die bij uitnemendheid zuinige en eenvoudige heeren, de chefs der firma "Burgerzin en goedkoope regering," zijn de eersten, om hunne overtuigingen met voeten te treden, en zonder te vragen of het pensioen *verdiend* en of het zedelijk geoorloofd is, het van eene zoo zwaar belaste burgerij te vergen, haasten zij zich hunne declaratiën ten laste der schatkist te doen gelden. Het is niet meer dan billijk te erkennen, dat althans één der burgerzinnige heeren, de heer DONKER CURTIUS, zich van deze vlek rein heeft gehouden. De heer DONKER is te kiesch geweest, om zich zijne misvattingen uit de beurzen zijner medeburgers te gen goud te doen inwisselen; de heer DONKER *brille par son absence* op de lijst der gepensioneerde burgerzinnig-compagnons. De heer DE KEMPENAER dacht er anders over. De heer DE KEMPENAER had bij zijne pogingen om minister te zijn, eene halve praktijk en een geheel rijks-advocaatschap verloren. Het pensioen moet hem daarin te gemoet komen. De heer DE KEMPENAER mag er toch immers geene schade bij lijden en de schatkist is daar om de bewezene diensten te beloonen, die niet bewezen zijn.

Omdat het misbruik een *wettelijk* misbruik is, omdat de wet niet onderstelde, dat men zoo weinig kiesch zou zijn om aanspraak op belooning te maken, waar geene waarde geleverd was, is het te meer de zaak van het publiek, zulk eene handelwijze ten strengste te laken. Eene wet, die zoo onredelijk in hare toepassing is, mag niet zoo blijven voortbestaan. Op dezen voet voortgaande, zou inderdaad allengs het eene gedeelte der bevolking leven van het pensioen, dat het ander gedeelte voor hetzelfde opdraagt. Men behoort het pensioen tot zijne eigenlijke bestemming terug te brengen; het moet niet verbasteren in een vermomd dotatie- of prebende-stelsel, om, onder den schijn van belooning voor quasi-bewezene diensten, onbekwame ministers voor hunne *nederlagen*, misvattingen en verwaarloozing van 's lands belangen, levenslang van het geld der natie te onderhouden.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 4 febr. Uit Zurich wordt geschreven, dat de veldmaarschalk *Rudetzky*, in de groote fabriek van *Escher* aldaar, een oorlogs-stoomschip en twee kanonneerbooten, ten behoeve van het Lago Maggiore, besteld heeft. Deze maatregel is niet zonder staatkundige beteekenis. Het Lago Maggiore loopt deels in het gebied van het kanton Tessin, deels in Lombardije, en de aan dat meer gelegen Tessiner vesting Locarno is de sleutel tot Zwitserland. Door zijne nota's heeft *Rudetzky* bewezen, dat hij tegen Tessino niet zeer vriendschappelijk gezind is, en thans zou hij wel ernstige maatregelen het oog kunnen hebben op de vliegelingen besloten te nemen; daar de Groothertogelijke Badensche

regering. dezer dagen verklaard heeft, dat de Badische vlugtelingen, die zich niet onmiddellijk voor hunnen regter stellen, van hun regt van inwoning verstoken zullen zijn. Thans zullen zij, die binnen eene maand tijds noch borg stellen, noch hunne papieren in behoorlijke orde inleveren kunnen, over Zwitserlands grenzen gebragt worden.

— Het gerucht, dat te Milaan wegens het rooken van cigaren een opstand was uitgebarsten, is bewezen van allen grond ontbloot te zijn. Intusschen heerschte te Milaan een jegens de regering zeer vijandige geest, vooral onder de dames van hooger stand, zoodat dan ook op onderscheidene, door den stedehouder gegeven bals, geene enkele dame verscheen.

Hamburg, 3 febr. Volgens Deensche dagbladen zou lord Palmerston eene verdere verlenging van den wapenstilstand gedurende 6 maanden, voorgelagen hebben, en zou de rijksdag over dit voorstel in de volgende week eene geheime zitting houden.

— Den 6den febr. zal in den koninkl. schouwburg te Kopenhagen, eene lijkplegtigheid ter eere van *Oehlenschläger* gevierd worden.

— Uit Stockholm schrijft men, dat het aan eenige bedriegers gelukt is, onderscheidene valsche assigna- tions en banknoten in omloop te brengen, waardoor aanvankelijk eene grootte ongelegenheid in den handel ontstaan was. Dezer dagen was daar een nieuw bankroet bekend geworden, namelijk dat van den eigenaar van mijnwerken, *Axel Anderson* op Bergsång en Nerike; het passief werd geraamd op 100,000 Rth.

Berlijn, 6 febr. Heden heeft de plegtige bezwering der constitutie plaats gehad.

Alvorens den eed af te leggen, heeft de Koning met eene bewegene stem eene redevoering uitgesproken, waarin hij met veel verschooning de laatste gebeurtenissen herdacht. Bij de zinspede over de constitutie verklaarde de Koning, dat de herziening tot stand gebragt was door de vereenigde medewerking van de beide Kamers, voor welke medewerking hij de Kamers zijnen dank betuigde. Ten slotte verklaarde de Koning dat hij voor zijne raadsliden een gevoel van dankbaarheid koesterde, dat slechts met zijn leven zou ophouden.

De plegtigheid nam te 11½ ure een aanvang; te half 2 ure hadden de leden der Eerste Kamer reeds den eed afgelegd.

— In de zitting der Tweede Kamer van gisteren hebben tien Poolse afgevaardigden hun mandaat nedergelegd, omdat zij de constitutie niet wilden bezweren, als behelzende eenige bepalingen, in strijd met de beginselen, welke zij vertegenwoordigen.

Voorts heeft de Kamer de twee eerste paragrafen van het ontwerp der regering, houdende wijzigingen in het beginsel van eene vervanging der tegenwoordige klassen-belasting en die op het gemaal en geslagt aangenomen; met verwerping van een amendement van *Pochhammer*, die met terzijdestelling van eene belasting op de inkomsten, alleen eene gewijzigde klassen-belasting had voorgesteld.

BELGIË.

Brussel, 7 febr. Parijs is rustig. Daar er zich eergisteren avond, na de afzending der laatste berichten, nog eenige gisting verloonde in de wijken, waar den vorigen dag de wanordelijkheden hadden plaats gehad, heeft de politie de beide vrijheidsboomen, die de eerste aanleiding daartoe geweest waren, doen ombakken. Gisteren is de dag rustig afgelopen.

De handelwijze der politie in deze zaak, wordt verschillend beoordeeld; in het algemeen schijnt men zich daarmee niet geheel te kunnen vereenigen. Zelfs conservatieve bladen sparen hunne scherpe aanmerkingen niet. Zeer onderscheiden zijn de indrukken, door deze betreurenswaardige gebeurtenissen te weeg gebragt. Volgens een dier geruchten, die men echter altijd moet mistrouwen, zoude het Elysée daarvan willen gebruik maken tot verwezenlijking van zekere wenschen, door onkundige vrienden gevoed. Een artikel in het *Journal le Dix Décembre* schijnt vooral aandacht te hebben gegeven lot dit gerucht.

De discussiën over de wet op het onderwijs, werden in de zitting der Wetgevende Vergadering van gisteren voortgezet. Zoo als wij reeds opmerkten moesten die discussiën van aard veranderen na het gesproken door de redacteurs, die bij de algemeene discussiën over de quaestie het woord hebben gevoerd. Eenige heethoofden der regterzijde hebben aan de Bergpartij de betrekkelijke bezadigheid verweten, die zij sedert eenige dagen in acht neemt. Men spreekt van nog een tweegevecht tusschen een dier driftige vrienden der orde en een lid der Bergpartij, wien hij tot driemaal toe eene grofheid had toegevoegd.

Om op de discussiën terug te komen, de Vergadering heeft achtereenvolgens verworpen: het tegenwoordig van den heer *Richardet*, waarbij werd voorgesteld het onderwijs geheel vrij te laten, alleen onder toezicht der schoolbanken.

Het tegenwoordig van den heer *Chiffour*; die voorstelde de benoeming van leden voor den raad over het publiek onderwijs, aan de Wetgevende Vergadering voor te behouden.

Het tegenwoordig van den heer *Sainte Beuve*, waarvan de strekking was, het beginsel van vrijheid met het toezicht van den staat te vereenigen.

Wij hebben gisteren meldig gemaakt van de geruchten die verspreid waren nopens ministerieele wijzigingen. Ook gisteren is daarvan sprake geweest;

echter verzekeren de conservatieven dat de heeren *Mol* en *Fouché* onmogelijk zitting kunnen nemen in hetzelfde kabinet, daar de eerste aan den tweeden niet vergeeft, dat hij zich aan het hoofd gesteld heeft van die leden, welke eene scheuring in de vereeniging van den Raad van State hebben uitgelokt, ten einde die van de *rue Taitbout* tot stand te brengen.

Men hield zich gisteren te Parijs minder met de zaken van Griekenland bezig. Men wist daaromtrent niets nieuws. De meeste Engelsche bladen zeggen, dat de ophelderingen die in het Huis der Gemeenten en dat der Lords zijn gegeven over het met de Grieksche regering gerezen conflict, geenszins voldoende, noch van eenen aard zijn, om het verkeerde gedrag der Engelsche regering in deze zaak, te rechtvaardigen.

Een bericht uit Athene aan de *Standard*, van 13 januari, meldt in een naschrift, dat de Engelsche zaakgelastigde bij de Grieksche regering, de heer *Wijse*, die in den begianno gedreigd had zijne passen te zullen nemen, des middags van dien dag er in toegestemd heeft de bemiddeling van den heer *Thouvenel*, gezant van Frankrijk en van den heer *Persiani*, zaakgelastigde van Rusland, aan te nemen. Dit bericht wordt echter niet bevestigd door de officieele nota's, (die over Weenen alhier zijn ontvangen) welke van 5—21 januari te Athene tusschen de vertegenwoordigers van Engeland, Frankrijk en Rusland gewisseld zijn.

Men zegt dat de Fransche regering geruststellende tijdingen uit Zwitserland heeft ontvangen. De federale regering heeft een der uitstekendste mannen van den Zwitserschen bond, naar Frankrijk gezonden, ten einde zich van nabij bekend te maken met de gezindheden van het Elysée. Het is de heer *Tricler*, een zeer gunstig bekend historieschrijver en voorzitter der Bondsvergadering vóór de quaestie van het afzonderlijk verbond. Deze diplomaat is te Parijs aangekomen, en heeft reeds eene conferentie met den president der Republiek gehad.

Een eergisteren avond alhier ontvangen brief uit Napels, meldt als stellig, dat de Paus den 14den februari naar Rome zal terug komen. Wij kunnen daaraan echter geen geloof hechten, voor dat die terugkeer werkelijk heeft plaats gehad.

De Sardijnische Senaat heeft in de zitting van den 1sten februari, met algemeene stemmen het wets-ontwerp op de nieuwe leening van 8 millioen francs aangenomen.

In de zitting der Kamer van Afgevaardigden van denzelfden dag, is eene zeer levendige discussie ontstaan over een verzoekschrift, waarbij gevraagd werd dat er eene schadeloosstelling zoude worden toegestaan aan die leden der Kamer, welke niet te Tu-

art. 50 van het statuut duidelijk zegt: »dat de functiën van senator en van afgevaardigde, geen regt geven op eenige schadeloosstelling,» heeft voorgesteld over te gaan tot de orde van den dag. Bij geheime stemming werden de conclusiën der commissie aangenomen met 87 tegen 66 stemmen.

De Spaansche Kamer van Afgevaardigden heeft in de zitting van 31 januari, het wets-ontwerp, strekkende om de regering te magtigen tot de inning der belastingen, op den tegenwoordigen voet, tot op het einde des jaars, met 172 tegen 82 stemmen aangenomen.

In dezelfde zitting der Kamer van Afgevaardigden werd eene boodschap der regering voorgelezen strekkende om de vergadering te berichten, dat de ministers gedurende eenige dagen de zitting niet konden bijwonen. Bij gevolg werd de Kamer verdaagd, en men gelooft niet dat zij weder zal bijeenkomen, maar geprorogeed of ontbonden, zal worden, zoodra in den senaat de discussiën over het wets-ontwerp betreffende de belastingen, zullen zijn afgelopen.

FRANKRIJK.

Parijs, 6 febr. Men verneemt nog de volgende nader, bijzonderheden betreffende de onlusten ter zake van het wegnemen der vrijheidsboomen.

Toen de heer *Fouché*, procureur van de Republiek, vernam, dat er eenige ongeregelde plaatsen hadden, verliet hij omstreeks drie ure zijn parket en begaf zich naar de straat St. Martin. Hij bevond zich nog op eenigen afstand van den boulevard, toen hem uit de dicht

de woorden in de boren klanken: »Dit is de procureur der Republiek! De heer *Fouché* zag zich weldra ingesloten terwijl een uit het volk tot hem zeide:

»Gij zijt procureur van de Republiek, en gij veroorlooft dat men het zinnebeeld van de Republiek wegrukt.» De heer *Fouché* trachtte de menigte te doen begrijpen, dat zij de doode boomen of dezulken die de communicatie hinderlijk waren, gerust kon zien wegnemen, zonder daaruit op te maken, dat de regering eenig voornemen had inbreuk op de regten der Republiek te maken.

Dit belooft dunnende reeds geruimen tijd, terwijl de verhoogde opgewondenheid der lieden die den procureur ondervraagd, aan het gesprek eene ernstige houding gaf; eindelijk luisterde hem een der omstanders in het oor; het werd tijd dat gij u uit de voeten maakt. Warnig oogenblikken later werd de heer *Fouché* bij den arm gegrepen, en in eenen winkel binnengedruwd, terwijl de deur onmiddellijk gesloten werd. Van daar vond de procureur gelegenheid zich door eene naburige woning te verwijderen en naar de vergadering te gaan.

Naar hetgeen men gisteren in de wetgevende vergadering verhaalde, had de aanslag op het leven van den generaal *de Lamoricière* eene levendige verantwoordiging bij de verschillende regimenten, alhier in garnizoen, opgewekt. Men sprak in de kazernen van niets anders dan van vraaknemingen, en indien er op dezen oogenblik ongelukkig een opstand uitbarstte, dan zou de stem der menscheit misschien even weinig invloed hebben op de verbolgen krijgsliden, als de bevelen hunner chefs.

Van de 200 gearresteerde personen zijn eenigen, na het ondergaan van een voorloopig verhoor, waaruit hunne onschuld bleek, onmiddellijk in vrijheid gesteld; onder de 63 in de straten Jean-Robert en Poitou gearresteerden, waren er eenigen die ten gevolge van de juni-ongeregeldeheden veroordeeld, later begenadigd zijn; velen die reeds vroeger gevangen zaten nithoofde van deelneming aan eenig oproer en verreweg de meesten bekend om hunne opgewonden staatkundige denkbeelden; velen begroetten bij hunne komst in de conciergerie de gevangenaars bij hunne namen, en installeerden zich als oude bekenden in de hun aangewezen verblijfplaats.

Alles schijnt thans geëindigd; ook tegen de wegneming van den vrijheidsboom op het plein Saint Martin, hetwelk de *Commissie*, noodzakelijk achtte, uithoofde die plek het middelpunt eener gestadige gisting scheen, die zich van daar alom verspreidde. heeft zich niemand verzet. Heden morgen te twee ure werd de kuil, waar het zinnebeeld der republiek stond, onder eene doodsche stilte en volslagene kalmte, door eenige werklieden met zand gevuld en bestraat.

Nog verneemt men, dat gisteren avond eenige opschudding plaats had in het *Theatre du Vaudeville*, bij gelegenheid van de voorstelling *des saisons vivantes*. Een couplet waarin op de vrijheidsboomen gezinspeeld werd en op de belemmeringen die zij voor de circulatie te weeg brengen, veroorzaakte bij een gedeelte van het publiek gefluit en bij een ander toejuichingen; daaruit volgde een levendige twist, waarbij de politie tusschenbeiden kwam en een twaalftal arrestatiën bewerkstelligde.

Het schijnt dat de maatregelen omtrent de vrijheidsboomen aanvankelijk algemeen waren; althans verzekert men, dat er voor eenige dagen bevelen aan al de prefecten waren gezonden, ten einde hun uit te noodigen die zinnebeelden alom te doen verdwijnen; eene telegraphische dépêche van heden gelast hun daarentegen de uitvoering van dat plan voorloopig te schorsen.

Behalve op de beide aangeduide punten, boulevard Saint Denis en straat Saint Martin, waar ook heden nog eene talrijke volksmenigte bijeenschoude en eenige arrestatiën plaats hadden, is de rust in alle

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 8 febr. Naar men verneemt zijn thans bij den Raad van State aanhangig de ontwerpen van wet, die strekken tot volgoening aan de art. 35 en volgende, benevens de art. 40 en volgende, van de grondwet, handelende van de voogdij des Konings en van het regentschap. (Hand.)

Rotterdam, 8 febr. Men verneemt dat door de heeren *J. A. Beijers*, ingenieur, *J. A. Scholten H.*, fabriek- en landmeter van Schiedam en *P. Scholten*, adj. fabriek- en landmeter, aan de stedelijke regering een plan is ingezonden, om de beide Maasoovers door middel van een brug met elkander te vereenigen en de landerijen op Feijenoord in exploitatie te brengen, waardoor de stad aan de overzijde der rivier zou worden uitgebreid; en dat het voornemen zoude bestaan om dat kolossale plan door middel van eene nationale maatschappij tot uitvoering te zien te krijgen.

Het is te wenschen dat dit plan de medewerking zal ondervinden, welke het verdient en, dat het niet — als zoo vele anderen — bij ontwerp zal blijven. (N. B. C.)

's Hertogenbosch, 6 febr. Gisteren middag stond het water affier 5 el 97 dm. boven A. P. en heden morgen 6 el 10 dm., zoodat er in de laatste 24 uren nog 30 dm. is bijgekomen; ook een gedeelte der hoofdstroom, zoodat de communicatie

van de boorden der rivier met wagens en paarden, op sommige gedeelten met schuiten plaats. Dezen nacht ontstak daarbij tot overmaat van ramp een felle wind, die de daken van hunne pannen beroofde en schoorsteenen neerwierp; men is alzoo in onuitsprekelijken angst voor de plattelandsbewoners, die achter hunne zwakke dijken het nakende gevaar in doodsangst zullen verbeelden.

Het water spookt thans om de stad als bij een storm op zee, de vestingwerken tegen de palissaderingen worden vernield, en eene der landsbruggen buiten de St. Janspoort, is geheel weggeslagen en drijft met dek en leuninggen door de gracht; ook in eene der bruggen buiten de vestingpoort zijn gaten geslagen.

ES. Heden namiddag drie ure kwam de Hollandsche post met eene zeilschuit de boom binnen.

Den 7den februari. Het water is van gisteren namiddag 2 ure tot heden morgen 8 ure nog 15 dm. gewassen, zoodat het thans staat 6 el 26 dm. boven A. P. Tot grooter ongeluk kondigde gisteren avond laat het noodgeschrei aan, dat de dam, welke

het lage gedeelte van het Hinthamerende beveiligde, was doorgebroken, zoodat ook daar alles moest vlugten; thans zijn al de straten met water bezet, met uitzondering van den Hoogen Steenweg en de Hinthamerstraat; de gemeenschap naar de markt wordt onderhouden door voertuigen en met schuiten.

De geruchten, gisteren geloopt hebbende, wegens gevallen doorbraken in den Vlijmerschen dijk, en het inloopen van het land van Altena, hebben zich gelukkig niet bevestigd; te Hemert hadden de ingezetenen het echter benaauwd, het water sloeg er gisteren namiddag met geweld over de dijk; een oogenblik is er zelfs geweest, dat men het vee de dijken opdreef; door inspanning van ongelooflijke krachten, heeft men echter aldaar het veld behouden; te Ales is het daarentegen treuriger gesteld, aan den Krommenhoek is een gat gespoeld van 150 Ned. ellen, en daarmee is de geheele Noord-Brandsche Maaskant onder water, en is bij ons het droevig vooruitzicht van aanhoudenden was geboren, waarbij nog komt, dat ook gisteren te Grave nog 32 dm. was, is geteekend. Bij gemelde doorbraak zijn drie huizen weggespoeld, waaronder er een is, dat nog nieuw gezeel is, op de plaats, waar voorleden jaar het oude afbrandde; de armoede en het gebrek is groot; van huis en alles beroofd, dwalen de ongelukkige landbewoners radeloos rond.

Ook hier ter stede hebben vele behoeftigen uit de lage buurten hunne zoldertjes zelfs moeten verlaten, omdat hun het water ook daar vervolgde, en hebben dezelve zich om hulp tot burgemeester en wethouders der stad ten stadhuize gewend, alwaar mede Z. Exc. de heer staatsraad gouverneur der provincie, de generaal majoor provinciale kommandant en kolonel kommandant der vesting vergaderd waren, ten einde te beraadslagen, om in den algemeenen nood te voorzien. De meest doeltreffende maatregelen zijn genomen, onder anderen zal de ledigstaande Beerwouds kazerne als toevlugtsoord voor de zonder woning zijnde behoeftigen worden opgesteld. Burgemeester en wethouders zijn voorts op de meest bedreigde plaatsen den toestand der noodlijdenden persoonlijk gaan opnemen, ten einde zich des te beter van den wezenlijken stand van zaken te kunnen overtuigen, en allereerst hulp te doen aanbrengen, waar die het dringendst gevorderd wordt, in een woord, stads regering en alle autoriteiten slaan de handen in een en werken met onafgebroken ijver, om in de algemeene ellende te voorzien.

Zoo even (2de ure namiddag) ontvangt het stedelijk bestuur de tijding, dat de dijk van het gehucht Gerwen, onder Orthen, waarop de huizen staan, door den sterken aandrang van het water, voorkomende uit bovengemelden dijkbreuk, dreigt te bezwijken, waardoor vele menschenlevens in groot gevaar verkeerden; zavelen zijn door het stedelijk bestuur gegeven, om de vrouwen en kinderen met rijtuigen naar de stad te doen halen, en dezelve alhier te huisvesten en van het noodige te voorzien. (Hand.)

Arnhem, 8 febr. Het water op de Maas staat ruim 0.30 el hooger, dan sedert het jaar 1799 het geval was. Door den storm is op vele plaatsen het water over de Geldersche dijken geslagen. Te Maas-Bommel is daardoor over een lengte van ongeveer 2.000, waaronder voor een groot deel het meest bebouwde van het dorp, een zeer aanmerkelijk gedeelte van het ligchaam des dijks aan de binnenzijde weggevoerd, terwijl de buitenkant door zwaren afslag is geteisterd. Door aangebrachte hulp en aangevoerde watermolens is het gevaar zeer verminderd, doch bij den hoogen waterstand blijft zelfs bij stil weder het gevaar voor verzinkingen of dergelijke calamiteiten bestaan. Vele huizen, niet alleen buitendijks gelegen, maar ook aan de binnenzijde van den dijk gebouwd, staan tot aan de daken in het water. In sommige hebben de inwoners in levensgevaar verkeerd, en zijn niet dan met veel moeite gered.

In den nacht van donderdag op vrijdag is de overlaat op de Vlijmerschen dijk bij Zutphen begonnen te waken, zoodat de dijk van den Voorster Klei over en thans doorbraak in dien van den Nijenkamer en Wilschen Klei. Te Zutphen stroomde het water, tusschen de schipbrug en de overlaat, uit den IJssel in de stadsgracht.

staat der Rivieren in Gelderland enz. Rapport van 8 februari.

Reven-Rijn.

2 febr., 10 uur v. m., te Coblenz 13 vt. 3 dm. — Het ijs van Baachrach tot de Lurley, dat den 2den v. m. nog vast zat, is waarschijnlijk opgebroken.
3 febr., 10 uur v. m., te Coblenz 21 vt. 5 dm. — De Moezel is van 2 op 3 febr. circa 8 vt. gewassen.
3 febr., 4 uur v. m., te Coblenz 23 vt.; in de laatste 6 uren gewassen 1 vt. 7 dm.
5 febr., 6 uur v. m., te Dusseldorf 27 vt. 6 dm.; in de laatste 30 uren gewassen 6 dm. — Het water wast niet meer.
6 febr., 9 uur v. m., te Rees 23 vt. 6 dm.; in de laatste 16 uren gewassen 5 dm.
7 febr., 10 uur v. m., te Emmerik 7.27 el.; in de laatste 23 uren gewassen 9 N. dm.
7 febr., 11¹/₂ uur v. m., te Spijk 6.68 el.; in de laatste 22¹/₂ uren gewassen 18 N. dm. — De voorzieningen aan den Spijkschen dijk blijven in goede orde worden zoorts noodig versterkt.
7 febr., 4 uur v. m., te Lobith in de laatste 24 uren gewassen 18 dm. — De overlaat werkt met 2.11 el.
7 febr., 8 uur v. m., te Oud-Zevenaar 6.65 el.; in de laatste 24 uren gewassen 2 N. dm. — De Lij-

mersche overlaat werkt met 21 dm. — Men bemerkt nog geene schade aan de overlaats-kade.

Waal.

8 febr., 6 uur v. m., te Hulhuizen 7.24 el.; 0.92 el onder nul of het noodpeil; gewassen 8 N. dm. — Blank water.
8 febr., 8 uur v. m., te Lent 6.72 el.; 2.28 el onder nul of het noodpeil; gevallen 1 N. dm. — Blank water.
7 febr., 12¹/₂ uur v. m., te Tiel 6.56 el.; 1.44 el onder nul of het noodpeil; gevallen 11 N. dm. — Blank water.
7 febr., 10 uur v. m., te Tail 3.84 el.; 1.16 e onder nul of het noodpeil; gevallen 12 N. dm. — Blank water.
7 febr., 5 uur v. m., te Gorinchem 3.82 el.; 1.36 el onder nul of het noodpeil; gevallen 21 N. dm. — Blank water.

Neder-Rijn en Lek.

8 febr., 6 uur v. m., te Pannerden 6.66 el.; 1.19 el onder nul of het noodpeil; gewassen 7 N. dm. — Blank water.
7 febr., 8 uur v. m., te Arnhem 6 el.; 0.90 el onder nul of het noodpeil; gewassen 12 N. dm. — Blank water.
7 febr., 12¹/₂ uur v. m., te Doorn 5.38 el.; 0.97 el onder nul of het noodpeil; gewassen 18 N. dm. — Blank water.
7 febr., 8 uur v. m., te Culemborg 5.64 el.; 0.46 el onder nul of het noodpeil; gewassen 90 N. dm. — Blank water.
7 febr., 7¹/₂ uur v. m., te Vianen 3.70 el.; 1.30 el onder nul of het noodpeil; gewassen 16 N. dm. — Blank water.
6 febr., 10 uur n. m., te Schoonhoven 2.42 el onder nul of het noodpeil; in de laatste 25 uren gewassen 114 N. dm. — Om 1¹/₂ uur n. m. veel drijfsijs.
5 febr., 11¹/₂ uur n. m., te Krimpen 2.45 el onder nul of het noodpeil; gewassen 1 N. dm. — Weinig ijs.

IJssel.

7 febr., 6 uur v. m., te Westervoort 5.94 el.; 0.56 el onder nul of het noodpeil; gewassen 4 N. dm. — Blank water.
6 febr., 6 uur v. m., te Zutphen 4.70 el.; gewassen 11 N. dm. — Blank water. — De Baaksche dijk begint over te loopen.
6 febr., 9¹/₂ uur v. m., te Hattum 4.12 el.; gevallen 20 N. dm. — Blank water.
6 febr., 7 uur v. m., te Kampen 1.48 el.; gewassen 32 N. dm. — Don 5den is het ijs losgegaan.
7 febr., 5 uur v. m., te Neerasselt 6.12 el.; 0.48 el onder nul of het noodpeil; gewassen 3 N. dm. — Blank water.
7 febr., 10 uur v. m., te Alphen. — Blank water.

Men gelooft dat men het er voor houden kan, dat de Duitsche Rijn, met al de daarin loopende rivieren geheel van ijs bevroren zijn.

Op de Waal vertoont zich geen noemenswaardig drijfsijs meer, en aan de bij vroegere rapporten vermelde verzakking bij Tuil wordt geene verandering bespeurd.

Op den Neder-Rijn en Lek is het laatste gedeelte der ijstopping te Eck en Wiel opgeruimd, zoodat nu ook die rivier geheel van ijs is bevrijd.

Volgens de laatste hier ingekomen rapporten was te Kampen het ijs opgeruimd, zoodat vermoedelijk de IJssel, insgelijks geheel zonder ijs is.

Op de Maas wordt mede geen ijs meer bespeurd. Men vermeent dat men nu met zekerheid kan zeggen, dat alle gevaar voor zooveel de ijsgang betreft, op de Nederlandsche rivieren geheel geweken is.

Al de aan den wind blootgestelde dijken, hebben bij de laatste stormen zeer veel door afslag geleden, waartegen de noodige voorzieningen met kracht worden aangewend.

9 febr., 8 uur v. m., te Arnhem 6.08 el.; noch gewassen, noch gevallen.

Ingezonden Stukken.

In de *Arnhemsche Courant* van zondag, 27 januari, las men een hoofdartikel waarin, zeer te regt, bevreemding werd geuit over de werkeloosheid welke onzen nieuwen minister van Buitenlandsche Zaken tot nog toe van zijne voorgangers niet onderscheidt. Geen tak van staatsdienst — men erkent het algemeen — vordert zoo dringend herziening en verbetering als onze diplomatie; nergens kunnen noodige hervormingen zoo voegzaam met wenschelijke bezuiniging waargaan. Ook had dan het gouvernement, waarvan de heer van SONSBEK deel uitmaakt, reeds in de maand november, bepaaldelijk aan de Kamer, eene spoedige reorganisatie onzer buitenlandsche zendingen en consulaten beloofd. Van die belofte is echter tot nog toe evenveel gekomen als er van de beloften des welbekenden heeren de LA SARRAS kwam; en wat het *Handelsblad* van den 11den der vorige maand, betrekkelijk de begrooting in het algemeen schreef: »Toen, even als nu, gaf het gouvernement verzekeringen, en deed het toezeggingen in het oneindige. Toen, even als nu, ontbrak het niet, om te zeggen, dat de begrooting het is bovendien toepasselijk op de overlaats-kade».

welke 's heeren THORBECKE's collega van Buitenlandsche Zaken opzigtens zijne hervormingsplannen gaf. »Kost het zoo veel moeite, zoo veel hoofdbrekens» — vroeg de redactie der *Arnhemsche Courant* in haar bovengemeld artikel — »een paar Koninklijke be-sluiten tot stand te brengen, waarbij eenige buiten-sporige traktementen ingekrompen, eenige zendingen »ingetrokken of gecombineerd, eenige andere inge-»steld of uitgebreid worden? Is er niet reeds tal-»looze malen aangetoond en betoogd, hoe en waar »bezuinigd en vereenvoudigd kon worden, en is het »niet alleen op voorwaarde van eene aanstaande in-»krimping en reductie, dat de vertegenwoordiging de »begrooting voor Buitenlandsche Zaken heeft aange-»nomen? De minister wordt door geene parlemen-»taire drukten verhinderd; voorbereiding van wets-»ontwerpen houdt hem niet bezig, en ondertusschen »gaan dag op dag, week op week voorbij, zonder »dat er iets veranderd wordt; de buitensporige trak-»tementen worden bij voortdurend genoten, de over-»stollige missiën blijven functioneren, de nieuwe com-»binatiën komen niet te voorschijn; *il n'y a rien »de changé que le nom*. Men zou zich even goed »kunnen verbeelden, dat de portefeuille van Buiten-»landsche Zaken nog in de handen van den heer »LICHTENVELT was. Ja; doch met dit onderscheid, »ten voordeele van den heer LICHTENVELT, dat deze geene hervormingen had beloofd, terwijl de heer VAN SONSBEK daarentegen, tot nog toe, slechts de mee-»ningen verloochende, welke hij in november zeide te bezitten en voortdurend achterlijk bleef in de vol-»voering van wat hem noodig of nuttig scheen.

Moet nu echter die achterlijkheid — dubbeld be-»vreemdend in eenen man, welken de heer THORBECKE, van wiens energieke bedrijvigheid zoo veel werd ver-»wacht, tot ambtgenoot koos of aannam — aan be-»drog, aan apostasie worden toegeschreven? Ik geloof neen. Mij dunkt veeleer, dat de remonstratiën der ge-»zanten, wier overdreven traktementen meer in evenre-»digheid zouden worden gebracht met den staat onzer »finantiën en met de Belgische bezoldigingen; dat vooral het gezag, 't welk een zoo beroemd diplomaat en staats-»man als de graaf RUTGER SCHIMMELPENINCK is, aan eenen »nieuweling in de diplomatie kan hebben inge-»boezemd, de hoofdorzaken zijn van het voortduren der misbruiken, waarover zoo lang en zob alge-»meen werd geklaagd. Graaf RUTGER, wiens verblijf te 's Hage de vrienden van vooruitgang des te meer moest verontrusten, naarmate het geheim werd gehouden, (velen ervoeren het hartelijk slechts uit de *Dandensche* dagbladen *Morning Chronicle*, b. v. en *Post* van 7 januari) is welligt niet te vergeefs de pols van zijnen nieuwen chef eens gaan voelen; terwijl ook de gezanten, aan welke men beoogde bijgevoegde zendingen te ontnemen, zich, natuur-»lijk, niet zullen hebben beijverd daartoe mede te werken. Gelijk men weet, was het 's heeren SONS-»BEK's bedoeling, althans zijne aan de Kamer ver-»klaarde bedoeling, weder afzonderlijke missiën in Zweden, Sardinië en Portugal te vestigen. Om dit nu echter voegzaam te kunnen doen zal men hem hebben verteld, dat de regeringen van voormelde hoven eerst moeten worden geraadpleegd betrekko-»lijk hare gezindheid om zulks te reciproceren. Zoo-»dra, namelijk, wij onze zending te Stockholm had-»den zaamgesmolten met die te Kopenhagen, onze zending te Turijn met die te Rome, en onze zen-»ding te Lissabon met die te Madrid, hadden de hoven van Zweden, Sardinië en Portugal ook hunne missiën te 's Hage ambulatorisch gemaakt. Slechts Zweden voerde daarop, in den laatsten tijd, eene uitzondering in, uithoofde, vermoedelijk, van het bewuste huwelijksplan. Vroeger verscheen de te Brussel geaccrediteerde en gevestigde *Charge d'affaires*, baron VAN WARRENBORF, slechts in 's Hage, gelijk onze, tevens in Zweden geaccre-»diteerde doch in Denemarken residentende, minis-»ter-resident, jonkheer MARTINI, bij wijlen eene apparitie te Stockholm maakte.

Om nu die ongerijmde vereniging van gezant-»schappen waarover onderscheiden leden der Kamer zich herhaaldelijk bezwaarden, te doen ophouden, was het zeker niet noodig zich eerst van de be-»doeling van de overlaats-kade te verzoeken. Het hetgeen Zweden deed, 't welk den graaf VAN MANS-»BACH als gevolmachtigd minister uitsluitend bij ons hof accrediteerde, ofschoon wij slechts eenen nu en dan te Stockholm verschijnenden minister-resident voor Zweden hadden geaccrediteerd. Wat dus de Zweed-»sche regering, *zonder reciprociteit*, in Nederland gedaan had, zou de onze eveneens in Sardinië en Portugal kunnen doen. Veel minder vreemd zou het van onzenwege zijn, *afzonderlijke* zaakgelastig-»den te Turijn en te Lissabon te accrediteren, ter-»wijl wij te 's Hage slechts *ambulatorische* diploma-»ten van denzelfden rang, uit Sardinië en Portugal hebben, dan het van wege Zweden vreemd schijnen kon eenen *afzonderlijken* GEVOLMAGTIGDEN MINISTER te 's Hage te accrediteren, terwijl wij slechts *ambulatorischen* MINISTER RESIDENT (dat is, een diplomaat van minderen rang) in Zweden geaccrediteerd.

Wanneer dus de heer VAN SONSBEK zich niet hebben laten diets maken, dat ter beoogde van blijvende Nederlandsche zendingen in Lissabon, reeds in 's Hage, en in Zweden, van diplomatie, worden geweten. Overigens bestaat er geene de minste reden om te

